

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Futro (spr.)

Sędziowie: SA Ryszard Marchwicki, SA Mariola Głowacka

po rozpoznaniu dnia 12 lipca 2017 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. T.

przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie zawarte w wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 6 kwietnia 2017 r.

sygn. akt XIII C 856/13/4

1. zmienia zaskarżone postanowienie zawarte w punkcie 2. wyroku i zasądzoną w nim od pozwanego na rzecz powoda kwotę 37 130,79 zł tytułem zwrotu kosztów procesu obniża do kwoty 29 930,79 zł;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 972 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Mariola Głowacka Jan Futro Ryszard Marchwicki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w punkcie 2. wyroku z dnia 6 kwietnia 2017 r., zasądzającego od pozwanego na rzecz powoda kwotę 372 000 zł wraz z odsetkami, Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 37 130,79 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 i § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490). Na zasądzoną kwotę złożyły się zgodnie z przedłożonym przez pełnomocnika powoda spisem kosztów: wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 14 400 zł, opłata sądowa od pozwu w kwocie 18 600 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 34 zł, koszty opinii biegłych w kwocie 3 217,69 zł, koszty stawiennictwa pełnomocnika powoda na rozprawach w kwocie 668,64 zł i koszty doręczeń w kwocie 43,10 zł. Sąd Okręgowy podniósł, że przyznał wynagrodzenie pełnomocnika powoda w wysokości dwukrotności stawki minimalnej mając na względzie znaczny nakład pracy pełnomocnika i skomplikowany charakter sprawy.

Na postanowienie to zażalenie wniósł pozwany, zaskarżając je w części powyżej zasądzonej kwoty 29 930,79 zł i zarzucając niezasadne przyjęcie, że zachodziły podstawy do przyznania tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powoda kwoty przekraczającej stawkę minimalną.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego kwoty 7 200 zł i tym samym obniżenie zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu kwoty 37 130,79 zł do kwoty 29 930,79 zł, a nadto zasądzenie od powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Powód w odpowiedzi na zażalenie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, a na wypadek uwzględnienia zażalenia, wniósł o nieobciążanie go kosztami postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 98 § 3 w związku z art. 99 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Stosownie zaś do art. 109 § 2 zdanie drugie k.p.c., przy ustalaniu wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika będącego radcą prawnym sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Zgodnie natomiast z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.), w rozpoznawanej sprawie, wszczętej i niezakończony przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia, stawki opłat za czynności radców prawnych, o których mowa w art. 98 § 3 k.p.c. określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490). Według § 2 tego ostatniego rozporządzenia, podstawę ustalenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnika stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3-4, przy czym zasądzona kwota nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy.

W świetle przytoczonych przepisów, zasadą jest, że sąd ustala wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej, natomiast w uzasadnionych przypadkach, jeżeli przemawia za tym niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy i jego wkład w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, może zasądzić wynagrodzenie wyższe. W rozpoznawanej sprawie należy przyznać rację pozwanemu, że nie było podstaw do zasądzenia tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powoda kwoty w wysokości przewyższającej stawkę minimalną. Rację ma powód wskazując, że ocena nakładu pracy pełnomocnika w kontekście § 2 ust. 1 Rozporządzenia należy co do zasady do Sądu I instancji, a ingerencja Sądu odwoławczego w ramach kontroli instancyjnej powinna ograniczać się do przypadków oczywistej nieadekwatności wynagrodzenia. W niniejszej sprawie z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie wynikają jednak jakiejkolwiek czynności podjęte przez pełnomocnika powoda świadczące o szczególnym nakładzie jego pracy. Z akt sprawy wynika, że po przedstawieniu w pozwie podstawy faktycznej i prawnej powództwa, czynności pełnomocnika powoda polegały na składaniu pism procesowych zawierających głównie wnioski dowodowe i ustosunkowanie się do treści opinii biegłych oraz uczestnictwie w rozprawach. Nie można więc uznać, że obejmują zakres ponadprzeciętny. Słusznie też podniósł pozwany, że sprawa nie należy do spraw skomplikowanych, tak pod względem prawnym, jak i faktycznym. W szczególności, nie można uznać, że konieczny był zwiększony nakład pracy pełnomocnika powoda w związku z wystąpieniem w sprawie wymagających rozstrzygnięcia skomplikowanych zagadnień prawnych. Już tylko z treści pozwu wynika, że odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku, jakiemu uległ powód była co do zasady bezsporna, a spór między stronami dotyczył rozmiaru krzywdy doznanej przez powoda. Wskazywana w odpowiedzi na zażalenie okoliczność, że konieczne było skompletowanie obszernej dokumentacji medycznej powoda nie jest wystarczająca do uznania, iż nakład pracy pełnomocnika powoda znacząco odbiegał od zakresu pracy pełnomocników w innych sprawach o podobnym stanie faktycznym. Podwyższenia wynagrodzenia pełnomocnika powoda nie uzasadnia również wskazywany w odpowiedzi na zażalenie wzgląd na czas trwania sprawy, tj. że pozew został złożony w październiku 2013 r. Z akt sprawy wynika, że długotrwałość postępowania była związana z koniecznością przesłuchania świadków i zasięgnięcia opinii

biegłych z odpowiednich specjalności. Zatem w czasie oczekiwania na termin rozprawy, czy też wydanie opinii nie było niezbędne stałe zaangażowanie ze strony pełnomocnika powoda. W niniejszej sprawie należy zgodzić się ze stanowiskiem skarżącego, że za zasądzeniem tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powoda kwoty przewyższającej stawkę minimalną nie przemawiał ani nakład pracy pełnomocnika strony powodowej, który nie odbiegał od przeciętnego, ani charakter sprawy, nie odznaczający się szczególnym stopniem skomplikowania, tak pod względem faktycznym, jak i prawnym. Należy też zauważyć, że zasądzona od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu kwota 37 130,79 zł stanowi sumę kwot wymienionych w spisie kosztów złożonym przez pełnomocnika powoda na rozprawie 23 marca 2017 r. (14 400 zł wynagrodzenie pełnomocnika, 18 600 zł opłata od pozwu, 34 zł opłaty skarbowe od pełnomocnictwa głównego i substytucyjnego, 3 217,69 zł koszty opinii biegłych, 835,80 zł koszty stawiennictwa pełnomocnika powoda na rozprawach i 43,30 zł koszty doręczeń). Natomiast wymienione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia koszty wynoszą 36 963,43 zł (z tytułu kosztów stawiennictwa pełnomocnika na rozprawach wskazana została kwota 668,64 zł, a z tytułu kosztów doręczeń 43,10 zł). Jednakże, Sąd Apelacyjny rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, tj. powyżej zasądzonej kwoty 29 930,79 zł.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 postanowienia, orzekając o kosztach postępowania zażaleniowego zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.). Na zasądzoną tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego kwotę składają się 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego pozwanego i 72 zł tytułem opłaty sądowej od zażalenia.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążenia powoda kosztami postępowania zażaleniowego (art. 102 k.p.c.). Nie zasługuje na uwzględnienie argumentacja powoda, że postępowanie zażaleniowe wywołane jest wyłącznie błędem Sądu I instancji, skoro to powód wnioskował o zasądzenie na jego rzecz tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego kwoty w wysokości dwukrotności stawki minimalnej, a Sąd żądanie to uwzględnił. Domagając się zasądzenia tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego kwoty przewyższającej stawkę minimalną powód winien liczyć się również z możliwością uznania tego żądania za nieuzasadnione i obowiązkiem zwrotu stronie przeciwnej kosztów podjęcia obrony.

Mariola Głowacka Jan Futro Ryszard Marchwicki